

LBRIS

We know
books

N . K . J E M I S I N
O R A Ş U L
C A R E N E
U N E Ş T E

Traducere din limba engleză de
ANA-VERONICA MIRCEA

NEMIRA

CUPRINS

Prolog	
Uite, asta s-a întâmplat	7
Întrerupere	26
Capitolul unu	
Începând cu Manhattan – și lupta de pe FDR Drive	28
Capitolul doi	
Cu cărțile pe față, în ultima pădure	54
Capitolul trei	
Doamna noastră din (Staten) Aislyn	88
Întrerupere	108
Capitolul patru	
Boogie-Down Bronca și cabina de toaletă a osândeii	112
Capitolul cinci	
În căutarea lui Queens	125
Capitolul șase	
Dr. White, critic de artă interdimensional	136
Capitolul șapte	
Creatura din piscina doamnei Yu	167
Întrerupere	199
Capitolul opt	
Nicio clipă de somn în (sau în apropiere de) Brooklyn	206
Capitolul nouă	
Un New York mai bun își face apariția	218

Capitolul zece	
Fă Staten Island să șocheze iarăși (avatarul São Paulo)	254
Capitolul unsprezece	
Da, despre lucrul cu întreaga echipă	277
Capitolul doisprezece	
Acolo nu au orașe	312
Capitolul treisprezece	
Beaux Arts, javrelor	327
Capitolul paisprezece	
Armura de pe Second Avenue	354
Capitolul cincisprezece	
„Și, iată, fiara a privit chipul frumuseții”	370
Capitolul șaisprezece	
Cine e New York?	388
Coda	405
Mulțumiri	411

ÎNTRERUPERE

Avatarul se prăbușește, cade pe lemnul gros, tare și vechi al podului, în ciuda eforturilor lui São Paulo de a-l susține. Și, în toiul triumfului său, nou născutul oraș New York se cutremură.

Ghemuit lângă băiatul inconștient care întrupează metropola, vorbește și luptă pentru ea, Paulo se încruntă, cu ochii la cerul pâlپاitor. Mai întâi se vede albastrul cețos specific cerului din nord-est în iunie, la ora amiezii, apoi ceva mai palid, mai roșu, evocator al apusului. În timp ce privește cu ochi mijiiți, încep să pâlپاie și copacii din Central Park – așa cum pâlپاie și apa, și aerul însuși. Strălucitor, apoi umbrit, apoi din nou strălucitor; unduitor, apoi aproape neclintit, brusc unduind din nou; umed, cu o ușoară adiere a vântului, neclintit, dar cu o urmă de fum înțepător, din nou umed. O clipă mai târziu, avatarul dispare din brațele lui Paulo. E o variațiune a unui fapt pe care l-a mai văzut petrecându-se și, o clipă, încremenește de spaimă, dar, nu, orașul n-a murit, slavă Domnului. Paulo poate simți prezența și viața entității din jurul lui... numai că acea prezență e mult, mult mai slabă decât ar trebui. Nu e un nou-născut mort, dar nici un semn de sănătate și de bunăstare. Au apărut complicații după naștere.

Paulo își scoate telefonul și inițiază un apel internațional. După ce sună o singură dată, persoana apelată răspunde oftând.

– Exact de asta mă temeam.

– Atunci, e cum s-a întâmplat cu Londra, spune Paulo.

– E greu să fim siguri. Dar, da, deocamdată e la fel ca Londra.

– Câți, ce crezi? Zona metropolitană mai mare traversează trei state...

– Nu face presupuneri. Doar „mai mulți“, în ceea ce te privește.

Găsește unul. Vor da singuri de urma alor lor.

O pauză.

– Ți dai seama că orașul e încă vulnerabil. De-asta l-a luat, ca să se afle în siguranță.

– Știu.

Paulo se ridică în picioare, fiindcă pe lângă el va trece un cuplu care face jogging. Urmează un biciclist, deși aleea le e destinată doar pietonilor. Pe strada de alături trec trei mașini, deși acea zonă din Central Park e rezervată doar pentru pietoni și bicicliști. Orașul continuă să-și facă singur în ciudă, cu dușmănie. Paulo se trezește căutând orice ar putea să indice că oamenii din jur sunt un pericol: carne deformată, trupuri nemișcate, priviri prea atente.

– Dușmanul a fost pus pe fugă, spune absent, în telefon. Lupta a fost... decisivă.

– Păzește-ți oricum spatele.

Vocea e întreruptă de o tuse hârăită, provocată de smog.

– Orașul e viu, deci nu e neajutorat. Pe tine cu siguranță n-o să te ajute, dar îi recunoaște pe ai lui. Fă-i să lucreze repede. Nu e niciodată bine să ai un oraș blocat la jumătatea drumului, ca asta.

– O să fiu prudent, spune Paulo, continuând să inspecteze împrejurimile. Cred că e bine să știu că-ți pasă.

Răspunsul e un fornăit cinic, care îl face totuși pe Paulo să zâmbească.

– Țmi poți sugera de unde să încep?

– Manhattan ar părea un început bun.

Paulo se ciupește de rădăcina nasului.

– Asta acoperă un teritoriu foarte întins.

– Atunci ai face bine să-ncepi cât mai curând, nu-i așa?

Conexiunea se întrerupe cu un pocnet. Oftând iritat, Paulo se răsucesce pe călcăie și pleacă, gata s-o ia din nou de la-nceput.

CAPITOLUL UNU

ÎNCEPÂND CU MANHATTAN –
ȘI LUPTA DE PE FDR DRIVE

Își uită propriul nume undeva, în tunelul către Penn Station. La început nu observă. E prea ocupat cu ceea ce obișnuiesc să facă oamenii când se apropie de gara unde urmează să coboare: aruncă pungile de covrigi și sticlele de plastic de la micul dejun, își în-deasă cablul de alimentare deconectat de laptop într-un buzunar al genții cu bandulieră, se asigură că și-a dat valiza jos de pe raftul pentru bagaje, intră pentru un moment în panică înainte de a-și aminti că are doar o singură valiză. Cealaltă a fost expediată înainte și îl așteaptă în apartamentul din Inwood¹, unde colegul lui a sosit deja de câteva săptămâni. Își vor face amândoi studiile de doctorat la...

... la... la...

... eh! A uitat numele universității. Oricum, cursul introductiv e joi, ceea ce îi oferă cinci zile în care să se acomodeze cu noua lui viață din New York.

Se pare că o să aibă cu adevărat nevoie de zilele astea. În timp ce trenul încetinește, pregătindu-se să oprească, oamenii murmură și-și vorbesc în șoaptă, privindu-și concentrați telefoanele și tabletele, cu îngrijorarea citindu-li-se pe fețe. E ceva despre un accident pe un pod, despre terorism, ca pe 11 septembrie? El o să locuiască și o să lucreze în

¹ Cartier din extremitatea nordică a insulei Manhattan (n. tr.).

partea de sus a orașului, așa că asta n-ar trebui să-l afecteze prea mult – totuși poate nu e chiar cel mai potrivit moment pentru mutarea acolo.

Dar e vreodată un moment potrivit pentru începerea unei noi vieți în New York? O să se descurce.

O să facă mai mult decât să se descurce. Trenul se oprește și el coboară primul. E agitat, dar încearcă să pară stăpân pe sine. În oraș va fi întru totul pe cont propriu, liber să se scufunde sau să înoate. Are colegi și rude care consideră asta exil, abandonare...

...deși, în agitația momentului, nu-și poate aminti nici numele, nici chipul vreunuia dintre oamenii ăia...

...dar asta nu contează, pentru că ei nu pot înțelege. Îl cunosc așa cum era și, poate, așa cum e în prezent. New Yorkul e viitorul lui.

Pe peron e cald și pe scara rulantă, înghesuială, dar el se simte minunat. De aceea e atât de bizar când ajunge în vârful scării și brusc – în clipa când piciorul lui atinge podeaua de beton lustruit – întreaga lume se inversează. În viziunea lui, totul pare să se încline și tavanul urât, plin de tuburi de neon, capătă relief, iar podeaua, cumva... se saltă? Se întâmplă repede. Totul se întoarce pe dos și stomacul i se strânge, iar urechile i se umplu de vuietul imens a nenumărate voci. Într-o anumită măsură, sunetul e familiar; oricine a fost vreodată pe un stadion, la un meci important, a auzit ceva asemănător. Deasupra Gării Penn se află Madison Square Garden, asta să fie cauza? Sunetul e însă mai amplu. *Milioane* de oameni în loc de mii și toate vocile lor se suprapun, cresc și se mută, stratificate, dincolo de sunet, devenind culoare, tremur și sentiment, până când el își pune palmele peste urechi și închide ochii, dar totul continuă...

Însă în mijlocul întregii cacofonii există o linie care o străbate, un motiv făurit din sunet, cuvânt și idee. O voce urlând cu furie.

Lua-te-ar dracu', n-ai ce căuta aici, orașul ăsta e-al meu, cară-te!

Și, nedumerit și îngrozit, tânărul se întreabă:

Eu? Sunt... sunt cel care n-are ce căuta aici?

Nu primește niciun răspuns, dar îndoiala trezită în el devine un ritm sincopat personal, de neignorat.

Vuietul dispare brusc. L-a înlocuit altul, mai apropiat, reverberant și doar cu puțin mai firav, așa încât deosebirea e indescriptibilă. O parte e o înregistrare, trâmbițată de difuzoarele de deasupra capului său:

– *Trenul local către sud, cu destinația New Jersey și oprire la Aeroportul Newark, este garat la linia cinci.*

Restul e sunetul dintr-un spațiu imens, plin de oameni în mișcare, care-și văd de treburile lor. Atunci, în vacarmul din jur, își amintește unde se află: în Penn Station. Nu-și amintește cum a ajuns, sprijinit într-un genunchi, sub un afișaj al orarului trenurilor, cu o mână tremurătoare lipită de față. Nu era pe o scară rulantă? Nu-și aduce aminte nici să-i mai fi văzut vreodată pe cei doi oameni ghemuiți în fața lui.

Se încruntă la ei.

– Mi-ați zis adineauri să plec din oraș?

– Nu, eu te-am întrebat doar dacă vrei să sun la 911, răspunde femeia.

Îi oferă apă. Pare mai degrabă sceptică decât îngrijorată, ca și cum și-ar spune: poate e o prefăcătorie, leșinul ăsta straniu sau criza care l-a făcut să se prăbușească în mijlocul Gării Penn.

– Păi... nu.

Tânărul scutură din cap, încercând să se concentreze. Nici apa, nici poliția nu-l pot scăpa de vocile stranii care i-au răsunat în minte ori de halucinațiile provocate de oboseala călătoriei cu trenul sau de orice altceva prin care trece.

– Ce s-a întâmplat?

– Tocmai era să cazi peste balustradă, îl lămurește bărbatul aplecat către el.

E un hispanic corpulent, de vârstă mijlocie, cu pielea deschisă la culoare. Accent newyorkez puternic, ton amabil.

– Noi te-am prins și te-am tras aici.

– Oh!

Totul continuă să fie straniu. Lumea nu se mai învârtește, dar acel vuiet cumplit, stratificat îi stăruie în minte – acum doar a amuțit, acoperit de perpetua cacofonie locală din Penn Station.

– Cred că... mă simt bine?

– Mda, după cum a sunat asta, nu ești prea sigur, comentează bărbatul.

Pentru că într-adevăr nu e. Clatină din cap, apoi repetă gestul când femeia îi întinde sticla cu apă.

– Tocmai am băut în tren.

– Prea puțin zahăr în sânge, poate?

Femeia retrace sticla de apă și cade pe gânduri. Tânărul observă cu întârziere că în spatele ei e ghemuită o fetiță și că fiecare dintre cele două pare imaginea în oglindă a celeilalte: au amândouă părul negru, pistrii și sinceritate pe chipurile asiatice.

– Când ai mâncat ultima oară?

– Păi, acum vreo douăzeci de minute?

Nu se simte nici amețit, nici slăbit. Se simte...

– Nou, murmură fără să se controleze. Mă simt... nou.

Bărbatul gras și femeia cu față sinceră se uită unul la altul, pe când fetița îi aruncă lui o privire acuzatoare, completată de înălțarea unei sprâncene.

– Ești nou aici?

– Da?

Oh, nu.

– Bagajele mele!

Dar sunt chiar acolo; bunii samariteni le-au tras, cu amabilitate, și pe ele de lângă scara rulantă și le-au așezat în apropiere, ferite de fluxul traficului. Momentul în care înțelege în sfârșit că leșinul sau halucinația lui, ori ce-o fi, se petrece în mijlocul a mii de oameni e, cumva, supra-realist. Nimeni nu pare să observe, cu excepția celor trei de lângă el. Se simte singur în oraș. În oraș este văzut și i se poartă de grijă. O să aibă nevoie de ceva timp ca să se învețe cu acest contrast.

– Probabil ai pus mâna pe niște droguri într-adevăr foarte bune, spune femeia.

Însă zâmbește. E OK, nu? Asta o împiedică să sune la 911. Și-aduce aminte că a citit undeva că, în New York, au o lege a internării forțate în baza căreia poți fi spitalizat săptămâni de-a rândul, așa că e probabil o idee bună să-și convingă salvatorii că are mintea limpede.

– Îmi cer scuze pentru cele petrecute, spune, săltându-se în picioare. Poate n-am mâncat destul sau cam așa ceva. O să... mă duc la o clinică pentru urgențe.

Pe urmă se întâmplă iarăși. Gara i se clătină sub picioare – și brusc e în ruine. În jurul lui nu e nimeni. O vitrină cu cărți din fața unui mic magazin s-a răsturnat și romanele cartonate ale lui Stephen King s-au împrăștiat pretutindeni. Aude grinzile de rezistență ale construcției gemând și pe podea cad praf și pietricele când în plafon crapă ceva. Neoanele pâlpâie și se zdruncină și una dintre armăturile de deasupra capului său amenință să se desprindă. Trage aer în piept, gata să strige, avertizând.

Clipește și totul e din nou în ordine. În jurul lui nu reacționează nimeni. Se holbează o clipă la plafon, apoi se uită iarăși la bărbat și la femeie. Amândoi continuă să-l fixeze cu privirea. I-au remarcat reacția la ceea ce văzuse, dar nu și gara în ruine. Bărbatul gras are o mână pe brațul lui, fiindcă s-ar părea că s-a clătinat pe picioare. Episoadele psihotice sunt probabil un calvar pentru urechea internă, responsabilă cu menținerea echilibrului.

– Ar trebui să ai mereu banane cu tine, îi sugerează tipul. Conțin potasiu. Țți face bine.

– Sau măcar niște mâncare adevărată, încuviințează femeia, dând din cap. Probabil ai mâncat chipsuri, nu-i așa? Nici mie nu-mi plac rahaturile vândute la suprapreț în vagonul-restaurant, dar măcar te-ajută să nu leșini.

– Mie-mi place să mănânc hotdog, spune fetița.

– E tot un rahat, iubito, dar mă bucur că-ți place, zice femeia și o ia de mână. Trebuie să plecăm. Te simți bine?

– Da, răspunde el. Dar, serios, vă mulțumesc că m-ați ajutat. Auzi tot felul de povești despre grosolănia newyorkezilor, dar... vă mulțumesc.

– Eh, suntem nemernici doar cu cei care se poartă ca niște nemernici, spune femeia, dar vorbește zâmbind.

Pe urmă ea și fetița se îndepărtează.

Bărbatul gras îl bate pe umăr.

– Ei, după cum arăți, nu s-ar părea c-o să vomțiți. Vrei să-ți aduc ceva de mâncare sau niște suc ori altceva? Sau o banană?

Tipul apasă pe ultimul cuvânt.

– Nu, mulțumesc. Mă simt într-adevăr mai bine.

Bărbatul corpulent pare sceptic, apoi clipește de parcă i-ar fi venit o nouă idee.

– Știi, e OK dacă n-ai bani. Te împrumut.

– Oh! Oh, nu, am bani.

Își saltă geanta cu bandulieră, despre care își amintește că l-a costat aproape 1 600 de dolari. Grăsanul o privește fără nicio expresie. Hopa!

– Păi, probabil aici e zahăr...

În geantă are un pahar Starbucks în care ceva clipește ușor. Bea, ca să-l liniștească pe grăsan. Cafeaua e rece, dezgustătoare. Își amintește cu întârziere că a umplut paharul cândva, în ziua precedentă, înainte de a se urca în tren în gara de-acasă, din...

...din...

Acum își dă seama că nu-și aduce aminte de unde vine.

Și încearcă iar, dar tot nu-și poate aminti la ce universitate o să meargă.

Și atunci descoperă, în sfârșit, că *nu-și știe propriul nume*.

În timp ce el stă așa, uluit de tripla revelație a vidului, grăsanul își apropie nasul de pahar.

– Ia-ți niște cafea adevărată cât ești aici, îi spune. De la o cafenea portorică bună, da? Cât stai acolo, ia-ți și ceva de mâncare. În fine, cum te cheamă?

– Oh, păi...

Se scarpină la ceafă și se preface că simte nevoia disperată să se întindă – în vreme ce, panicându-se în tăcere, se uită în jur și-ncearcă să se gândească la ceva. Nu-i vine a crede că i se întâmplă una ca asta. Cine naiba își uită propriul nume? Ca nume fals, nu-i vin în minte decât unele comune, ca Bob sau Jimmy. E pe punctul să spună *Jimmy*, la întâmplare, dar chiar atunci, dintr-o zvăcnire, ochii îi cad pe ceva.

– Mă numesc... Manny, trânteste el. Tu?

– Douglas.

Grăsanul stă cu mâinile în șolduri, evident gândindu-se serios la ceva. În cele din urmă, își scoate portofelul și îi întinde o carte de vizită. DOUGLAS ACEVEDO, INSTALATOR.

– Oh, scuze, eu n-am carte de vizită, încă nu mi-am început noua slujbă...

– E OK, zice Douglas, părănd în continuare gânditor. Uite ce e, mulți am fost cândva nou-veniți aici. Dacă ai nevoie de ceva, anunță-mă,

OK? Serios, e-n regulă. Un loc unde să dormi, mâncare adevărată, o biserică bună, orice altceva.

E incredibil de amabil. „Manny“ nu se ostenește să-și ascundă surprinderea.

– Oo! Păi... Ooo, omule! Nu mă cunoști de când lumea. Aș putea fi vreun criminal în serie sau cine știe ce.

Douglas chicotește.

– Da, însă nu mi te pot închipui devenind violent. Semeni...

Ezită, apoi expresia feței o se îndulcește puțin.

– Semeni cu fiul meu. Pur și simplu, fac pentru tine ceea ce aș vrea să facă cineva pentru el. E bine?

Cumva, Manny știe: fiul lui Douglas e mort.

– E bine, răspunde încet Manny. Mulțumesc încă o dată.

– *Está bien, mano, no te preocupes.*¹

Își ia rămas-bun cu o fluturare de mână și pleacă spre linia de metrou A/C/E.

Manny îl urmărește cu privirea, punând cartea de vizită în buzunar și gândindu-se la trei lucruri. Primul e descoperirea târzie a faptului că tipul l-a crezut portorican. Al doilea e că ar putea fi nevoit să accepte oferta lui Douglas în privința locului pentru dormit, mai ales dacă, în următoarele câteva minute, nu-și amintește adresa apartamentului său.

Al treilea îl face să-și ridice privirea către tabelul cu Sosiri și Plecări, unde a găsit cuvântul care tocmai a devenit noul său nume. Nu i l-a spus lui Douglas în întregime pentru că, în zilele noastre, numai femeile albe pot primi astfel de nume fără să rădă lumea de ele. Dar, chiar și în forma sa modificată, cuvântul acesta – această identitate pare mult mai reală decât orice altceva a mai pretins el, în toată viața lui. Reprezintă ceea ce a fost mereu, fără să-și dea seama. E ceea ce este el însuși. E tot ce a avut vreodată nevoie să fie.

Cuvântul întreg e *Manhattan*.

În toaleta bărbaților, sub lumina lămpilor cu vapori de sodiu, face prima oară cunoștință cu sine însuși.

¹ „E-n ordine, omule, nu-ți face probleme“ – în lb. spaniolă, în original (n. tr.).

Are o față frumoasă. Prefăcându-se foarte meticolos în privința spălării mâinilor – ceea ce nu e rău într-o toaletă publică urât mirositoare din Penn Station –, își întoarce capul dintr-o parte în alta, studiindu-se sub toate unghiurile. E clar de ce l-a luat tipul ăla drept portorican: are pielea gălbui-maronie și părul ondulat, care ar forma bucle destul de largi dacă l-ar lăsa să crească. Ar putea trece drept fiul lui Douglas, probabil. (Însă nu e portorican. Atâta lucru își aduce aminte.) E îmbrăcat școlărește: pantaloni kaki, cămașă cu nasturi și mânecile suflecate, iar pe geanta lui atârnă o haină sport, doar pentru locurile unde aerul condiționat e prea răcoros, fiindcă e vară și afară sunt, probabil, peste treizeci și două de grade. Pare să se aplece în acea perioadă când vârsta e greu de ghicit, între momentul când „nu mai ești copil“ și cel în care împlinesti treizeci de ani, deși se apropie probabil de limita de sus, dacă iei în considerare cele câteva fire albe care-i împetritează linia părului. Ochi câprui în spatele unor ochelari cu rame de un maro-închis. Ochelarii îi dau aerul unui profesor. Pomeți ascuțiți, trăsături simetrice puternice, riduri cauzate de râs în jurul gurii. E un tip arătos. Tipul generic al băiatului american care nu e alb, minunat de insignifiant.

Convenabil, își spune. Întrebându-se de ce îi trece asta prin cap, se oprește la jumătatea spălatului mâinilor și se încruntă.

OK, nu. Sunt deja destule ciudățeni pe care trebuie să le lămurească acum. Își înșfacă valiza și părăsește toaleta. Un tip mai vârstnic, care folosește pisoarul, se holbează la el până iese.

În vârful următoarei scări rulante – cea care duce către Seventh Avenue –, se întâmplă pentru a treia oară. Episodul ăsta e, într-un fel, mai bun și, în alt fel, mai rău decât celelalte. Fiindcă Manny simte valul de ce-o fi... venind înainte de a ajunge în capul scării și are destul timp să-și ia valiza și să se retragă către un soi de gheretă unde se obțin informații digitale, așa că n-o să stea în calea nimănui când o să se sprijine de ea și o să tremure. De data asta n-are halucinații – nu de la început –, dar simte brusc o *durere*. E o senzație groaznică, dezgustătoare, o răceală care pornește dintr-un punct de jos, din stânga trupului. E familiară. Și-o amintește de când a fost înjunghiat ultima oară.

(Stai puțin, a fost *înjunghiat*?)